Kunststyrelsen

Evalueringskoncept - Egnsteatre

Kunststyrelsen

H. C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Telefon 3374 4500
Telefax 3374 4545

ks@kunst.dk
www.kunst.dk

Indhold

1. Kort om evalueringskonceptet
2. Kommissorium for evalueringerne
3. Evalueringsprocessen
4. Evalueringsmetode: Ønskekvistmodellen
5. Selvevalueringsfasen
6. Samtalerunderne
7. Evalueringsrapporterne

1. Kort om evalueringskonceptet

Egnsteaterkonsulenterne skal foretage evalueringer af landets egnsteatre (med baggrund i bekendtgørelse 1404 af 7/12 2007). Evalueringerne skal ifølge bekendtgørelsen ske i dialog med egnsteatrene og deres respektive kommuner. Kunststyrelsen har udarbejdet et kommissorium for egnsteaterkonsulenter. Ifølge kommissoriet skal evalueringerne af egnsteatre ske i forbindelse med udløb af de enkelte teatres egnsteateraftaler.

Grundlag

Evalueringskonceptet er udarbejdet af egnsteaterkonsulenterne i dialog med KL (Kommunernes Landsforening) og teaterbranchens Organisationer FAST (Foreningen Af Små Teatre) og BTS (BørneTeaterSammenslutningen).

Evalueringskonceptet fungerer som evalueringsgrundlag for de egnsteaterevalueringer, der skal udarbejdes af Kunststyrelsens egnsteaterkonsulenter i dialog med egnsteatrene og deres respektive kommuner. Alle egnsteatrene og kommunerne får evalueringskonceptet tilsendt.

Formål og funktion
Formålet med evalueringskonceptet er at præcisere rammerne for evalueringsforløbene af områdets teatre, så alle parter har et fælles udgangspunkt og grundlag for evalueringsprocessen.

2. Kommissorium for evalueringerne

Egnsteaterkonsulenternes rolle
Egnsteaterkonsulenterne hovedopgave er at følge udviklingen på de enkelte egnsteatre, samt at bidrage til kvalitetsudvikling på teatrene. Evalueringerne betragtes som en integreret del af egnsteaterkonsulenternes arbejde. Fokus er derfor også her på kvalitetsudvikling.

Evalueringsmodel
Egnsteaterkonsulenterne anvender Ønskekvistmodellen (udarbejdet af Jørn Langsted, Karen Hannah og Charlotte Rørdam Larsen, 2003) som sit metodiske grundlag.

Via de tre vektorer – Villen (Engagement), Kunnen (Evner) og Skullen (Nødvendighed) – tilbyder Ønskekvistmodellen en enkel model for, hvordan man på struktureret vis kan diskutere kvaliteten i performativ kunst.

Modellen er et kvalificeret og gennemarbejdet metodisk evalueringsværktøj, når man tilstræber kommunikerbare evalueringer, som samtidig er sammenlignelige ved at bygge på det samme evalueringsgrundlag og være nogenlunde ens i opbygningen. Herudover er det en fordel, at mange i teaterbranchen har kendskab til modellen.

Evalueringsformål og fokus
Formålet med evalueringerne er at belyse teatrets aktuelle situation og dets udviklingsperspektiver. Formålet med evalueringerne er at vurdere teatrene med vægt på kvaliteten af alle dele af deres virksomhed. Evalueringerne skal m.a.o. fokusere på teatrene i deres helhed. Intentionen er, at teatrene og de respektive kommuner skal kunne bruge evalueringerne i forbindelse med genforhandling af egnsteateraftalerne - specielt i arbejdet med at formulere præcise udviklingsmål for de pågældende teatre.

Genstandsfelt og afgrænsning
Teatrene evalueres på deres kunstneriske aktiviteter, på den lokale forankring, på kommunikationsevner og synlighed, såvel lokalt,

nationalt som internationalt, samt på andre betydende faktorer, som fx teatrenes økonomiske og organisatoriske forhold. Evalueringen skal have fokus på teatrets arbejde med aftalte udviklingsmål og pege frem mod nye udviklingsperspektiver.

Den overordnede og samlede ambition med evalueringerne
Evalueringerne skal samlet set give et overblik over egnsteatrene i Danmark, og dermed give en øget forståelse for egnsteatrenes situation og betydning og position i dansk teaterliv.

3. Evalueringsprocessen
De enkelte egnsteatre evalueres i forbindelse med udløb af deres egnsteateraftale. Processen afsluttes cirka 1-2 år før gældende aftale udløber, for at evalueringerne kan bruges konstruktivt i genforhandlingsøjemed.

Evalueringerne udarbejdes på baggrund af teatrenes selvevalueringer, samt ud fra de samtaler egnsteaterkonsulenternes har haft med egnsteatrene og deres respektive kommuner. Desuden sker evalueringerne på basis af diverse tilgængeligt materiale om egnsteatrene, og ud fra det kendskab til egnsteatrene som konsulenterne får ved at følge med i og opleve teatrenes repertoire og øvrige aktiviteter.

Inden evalueringsprocessen går i gang udarbejdes i dialog med egnsteatret og dets kommune et aftalepapir, som indeholder en tidsplan for evalueringsforløbet, hvem der deltager i processen, hvilke forestillinger/aktiviteter der inddrages og hvilket materiale, der bruges i evalueringen. I aftalepapiret anføres også, hvis der ønskes særlige fokuspunkter for evalueringen udover de, som er anført i det overordnede evalueringskoncept.

Der afholdes to samtalerunder med hvert teater. En samtale på grundlag af selvevalueringen. Og en samtale på grundlag af den foreløbige evalueringsrapport. Spørgsmål til selvevaluering udsendes til teatrene med mindst 1 måneds svarfrist. Udover de to dialogmøder med egnsteatret holder de to evaluatorer et møde med egnsteaterkommunen.

Forud for dette møde fremsendes en række spørgsmål til kommunen. Kommunens svar på disse spørgsmål, som skal være evaluatorerne i hænde senest en uge før mødet, danner udgangspunkt for samtalen til mødet.

Den endelige evaluering sendes til egnsteatret, kommunen og Statens Kunstråds Scenekunstudvalg til orientering. Ligesom den lægges på Kunststyrelsens hjemmeside.

4. Evalueringsmetode: Ønskekvistmodellen
Egnsteaterkonsulenterne evaluerer egnsteatrene ud fra en teaterfaglig synsvinkel med Ønskekvistmodellen som det metodiske grundlag. Modellen skitserer kunstnerisk kvalitet som en kombination af og samspil mellem **Villen**, **Kunnen** og **Skullen** – eller af **Engagement**, **Evner** og **Nødvendighed.**

Grafisk kan samspillet tegnes som tre pile/vektorer, der peger i hver sin retning:

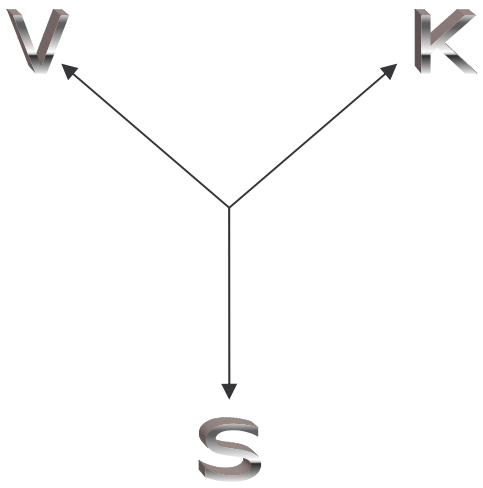

Kilde: *Ønskekvisten, En håndbog i evaluering af teater, dans og musik,* af Jørn Langsted, Karen Hannah og Charlotte Rørdam Larsen, Forlaget Klim, Århus 2005.

V = **Villen** =
Engagement
Kommunikation
Ambitioner
Originalitet

Drøm

K = **Kunnen** =
Evner og færdigheder
Håndværksmæssig formåen
Professionalisme
Personligt præg
Magi

S = **Skullen** =
Nødvendighed
Samspil med tiden
Dialog med publikum
Mod / Satsning
Øjenåbnende effekt

Modellen er tænkt som er enkelt greb hvorudfra man kan *strukturere samtaler og udsagn* om kunstnerisk kvalitet. Modellen skal bruges til "at blive mere bevidst om, hvad det er, man lægger vægt på i forskellige udsagn om kunstnerisk kvalitet", som modellens forfattere udtrykker det.

Helt konkret er evalueringsmetoden og de spørgsmål som listes op her nedenfor overtaget fra den metode og de spørgsmål, som det århusianske Kunstråd sammen med evalueringskonsulent Karen Hannah udarbejdede i 2006 til brug for evalueringen af 20 århusianske kulturinstitutioner i 2007.

Overordnet evalueres de enkelte egnsteatre ud fra følgende grundspørgsmål:

VILLEN: Teatrets engagement, kommunikation, ambitioner, originalitet, drømme

- Hvad er teatrets kunstneriske visioner?
- Hvordan ses visionerne i teatrets kunstneriske aktiviteter og profil?
- Hvilke ambitioner har teatret?
- Hvordan lever teatrets kunstneriske præstationer de seneste år op til ambitionerne?
- Hvordan arbejdes der internt på teatret med samarbejde, evaluering og refleksion?
- Hvordan formidles visioner og engagement til medarbejderne på teatret?
- Hvordan samarbejder teatret med bestyrelsen?

- Hvordan er teatrets samarbejdsvilje eksternt?
- Hvilken kraft driver teatret mod nye mål?

KUNNEN: Teatrets evner og færdigheder, håndværksmæssige formåen, professionalisme, personlige præg, magi

- Hvilke genrer og aktiviteter arbejder teatret med?
- Hvordan udfordrer, udvikler eller perfektionerer teatret disse genrer og aktiviteter?
- Hvordan indfrier teatret sine kunstneriske visioner?
- Hvilken sammenhæng er der mellem udvikling af medarbejdere og teatrets kunstneriske visioner?
- Hvilke kunstneriske og formidlingsmæssige kompetencer har teatret?
- Hvilke kompetencer savnes?
- Hvordan bruger teatret sine kompetencer?
- Hvordan udnytter teatret bestyrelsens kompetencer?
- Hvilke kompetencer savnes?
- Hvordan sikrer teatret en fortsat kunstnerisk udvikling?
- Hvad karakteriserer især teatret?
- Hvordan synliggør teatret sine særlige karakteristika?

SKULLEN: Teatrets nødvendighed, samspil med tiden, dialog med publikum, mod /
satsning, øjenåbnende effekt

- Hvilke målgrupper har teatret?
- Hvorfor er netop disse målgrupper vigtige for teatret?
- Hvordan arbejder teatret med at formidle sine aktiviteter til disse målgrupper?
- Hvad gør teatret for at skabe publikumsudvikling og for at nå nye målgrupper?
- Hvordan er sammenhængen mellem det, teatret kan og vil – og dets økonomiske midler og fysiske rammer?
- Hvordan opfatter og placerer teatret sig selv i forhold til andre teatre og kulturlivet i det hele taget?
- Hvad er teatrets betydning og relevans i en kunstnerisk og samfundsmæssig sammenhæng?
- Hvordan viser teatret at det satser og har handlekraft?

Helhed og perspektiv: Teatret samlet set

- Hvordan overbeviser teatret om sin kunstneriske vilje, formåen og nødvendighed?

- Hvilke vilkår og forandringer (samfundsmæssige, kulturelle, økonomiske og æstetiske) påvirker teatrets kunstneriske nødvendighed?
- Hvordan ser teatret sig selv som kunstnerisk og kulturel aktør i fremtiden?

Ønskekvistspørgsmålene = evalueringskriterierne
Ønskekvistspørgsmålene fungerer som overordnede ledetråde gennem evalueringsprocessen. De vil danne udgangspunkt for formuleringen af spørgsmålene til teatrets selvevaluering. De vil forme afsættet for samtalerunderne med teatret og kommunen. Og de vil danne grundlaget for de vurderinger egnsteaterkonsulenterne fremlægger i evalueringsrapporterne.

5. Selvevalueringsfasen
Et af de bærende elementer i evalueringsprocessen er teatrenes selvevaluering.

Formålet med selvevalueringen er:
- At give teatret anledning til at reflektere over egen praksis og videreformidle disse refleksioner.
- At give egnsteaterkonsulenterne et indblik i teatrets selvforståelse og syn på egen kunstnerisk vilje, formåen og nødvendighed.
- At danne udgangspunkt for egnsteaterkonsulenternes samtaler med teatrene.

Temaer
Temaerne for selvevalueringen lægger sig op ad Ønskekvistmodellens tre begreber – engagement, evner og nødvendighed. Fokus vil både være rettet mod den kunstneriske kvalitet i det som er teatrenes primære formål: At producere og præsentere teater på et fagligt og professionelt niveau, og mod øvrige forhold i teatrenes virke der har betydning for de vilkår kunsten skabes under, og for hvordan den når sit publikum.

Åben for aktiv medvirken
Som optakt til evalueringen vil teatrene få mulighed for at sætte deres eget præg på selvevalueringsspørgsmålene i og med, at teatrene gives mulighed for at udpege emner og foreslå selvevalueringsspørgsmål, som har særlig relevans for netop deres teater.

Selvevalueringsspørgsmålene

Egnsteaterkonsulenterne udarbejder fælles selvevalueringsspørgsmål for samtlige egnsteatre. Åbne og rummelige spørgsmål vægtes, så hvert teater får mulighed for at beskrive sit eget særpræg – reflekteret i forhold til Ønskekvistmodellens tre begreber.

Besvarelse af selvevalueringen
Egnsteaterkonsulenterne opfordrer til, at spørgsmål og svar på selvevalueringen drøftes i fællesskab og på tværs af ledelse og medarbejdere på det enkelte teater. Samt eventuelt i samråd med bestyrelsen for det enkelte teater. Spørgsmålene kan besvares i enkeltsætninger eller sammenhængende tekst. Det er op til det enkelte teater – blot teatret får reflekteret over og besvaret alle spørgsmål i selvevalueringsskemaet.

Selvevalueringssvarene skal ikke partout fylde meget. Det centrale er, at egnsteatret reflekterer over alle spørgsmål og svarer så tilbundsgående, at egnsteaterkonsulenterne får et godt kendskab til teatrets selvforståelse og de overvejelser, teatret finder vigtige. Omfanget af selvevalueringssvarene sættes vejledende til ca. 6 - 8 sider. Teatrene angiver på selvevalueringssvarene hvem der har deltaget i selvevalueringen. Selvevalueringssvarene sendes til de to evaluerende egnsteaterkonsulenter i elektronisk format. Egnsteatrene har minimum en måned til at besvare spørgsmålene og afleveringsfristen fremgår af det aftalepapir, som laves inden evalueringsprocessen går i gang. Teatrenes selvevalueringssvar er, ligesom kommunernes svar på deres tilsendte spørgsmål, et centralt arbejdsmateriale i evalueringsprocessen. Der er i begge tilfælde tale om interne arbejdspapirer mellem egnsteaterkonsulenterne, kommunerne og teatrene. Besvarelser som ikke offentliggøres.

6. Samtalerunderne
Et nøglepunkt i evalueringsprocessen er samtalerunderne med de enkelte teatre. Egnsteaterkonsulenterne gennemfører to samtaler med hvert teater. Den første samtale tager udgangspunkt i teatrets selvevaluering og finder sted før udarbejdelsen af den foreløbige evalueringsrapport. Egnsteaterkonsulenternes udkast til evalueringsrapport er omdrejningspunktet for den anden samtale. Begge møder gennemføres med den indgangsvinkel fra egnsteaterkonsulenterne side at yde teatret et kvalificeret med- og modspil, der har fokus på teatrets udviklingsperspektiver. Til samtalerunderne opfordres teatrene til at møde op med to-tre personer med forskellige roller i forhold til teatret (fx leder, ansat, bestyrelsesmedlem).

Det er muligt for teatret at invitere kommunen med til den anden afsluttende samtale.

7. Evalueringsrapporterne
Der udarbejdes en særskilt evalueringsrapport for hvert egnsteater.

Egnsteaterkonsulenterne vil bestræbe sig på at udarbejde korte, gennemargumenterede evalueringer, der med Ønskekvisten som grundlag er præget af en metodisk stringens og en fælles opbygning. Evalueringerne skal være overskueligt bygget op og klart formuleret. Og vurderinger og konklusioner skal fremgå tydeligt. Hver evalueringsrapport vil være på cirka 8-10 sider. De to evaluerende egnsteaterkonsulenter er rapportansvarlige. Evalueringerne fokuserer fremadrettet på de udviklingsperspektiver som evalueringsprocesserne peger på. Og de enkelte evalueringsrapporter vil angive forslag til specifikke udviklingsmål for det pågældende egnsteaters kommende egnsteateraftale. Den afgørende drivkraft for egnsteaterkonsulenterne i evalueringsarbejdet er, at teatrene får et udbytte af såvel evalueringsprocessen som af slutproduktet – på det korte og det lange sigt.